

เดซี่เลื้อยเม็กซิกัน (Mexican Daisy) :

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ นิเวศวิทยา และศักยภาพในการวิจัยเชิงพันธุศาสตร์

Mexican Daisy: Botanical Characteristics, Ecology and Potential for Genetic Research

เรียบเรียงโดย :

ศาสตราจารย์ ดร.ลัญฉะวัต นิมมานรตนกุล

ประธานโครงการปาฐมชนพุทธรักษา

ที่ปรึกษาศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์

และหน่วยเผยแพร่ศีลธรรมทางพระพุทธศาสนา

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

ORCID: <https://orcid.org/0009-0008-3670-679X>

บทคัดย่อ

เดซี่เลื้อยเม็กซิกัน (Erigeron Karvinskianus) เป็นพืชคลุมดินที่มีความสามารถปิดผิวดินได้รวดเร็ว ช่วยลดการเจริญของวัชพืชและลดการชะล้างหน้าดิน บทความนี้วิเคราะห์ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ นิเวศวิทยา และศักยภาพด้านสรีรวิทยาของพืชชนิดนี้ในฐานะพืชคลุมดินเชิงนิเวศ พร้อมทั้งนำเสนอศักยภาพในการใช้เป็นพืชวิจัยด้านอัตราการฟื้นตัว การแตกกิ่ง และความสามารถในการแข่งขันกับวัชพืช นอกจากนี้ยังเสนอการประยุกต์ใช้ใน ป่าชุมชนพุทธรักษา เพื่อพัฒนาระบบคลุมดินในพื้นที่ลาดชันและทางเดินธรรมชาติ บทความสรุปว่าเดซี่เลื้อยเม็กซิกันมีคุณค่าทั้งในด้านการจัดการพื้นที่และการศึกษาทางนิเวศวิทยา เหมาะสมอย่างยิ่งต่อพื้นที่เรียนรู้เชิงนิเวศของชุมชนพุทธรักษา

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Erigeron Karvinskianus

วงศ์ : Asteraceae

ชื่อสามัญ : Mexican Daisy, Santa Barbara Daisy

ชื่อไทย : เดซี่เลื้อยเม็กซิกัน

1. บทนำ (Introduction)

เดซี่เลื้อยเม็กซิกัน (Erigeron Karvinskianus) เป็นพืชคลุมดินอายุหลายฤดูที่ได้รับความนิยมสูงในงานภูมิทัศน์ธรรมชาติ (Naturalistic Landscaping) เนื่องจากเจริญเติบโตรวดเร็ว ปิดผิวดินในเวลาไม่นาน และให้ใบ-ดอกลักษณะโปร่งนุ่มแบบธรรมชาติ พืชชนิดนี้มีบทบาทสำคัญในการลดการชะล้างหน้าดิน ยับยั้งการเติบโตของวัชพืช และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย

ด้วยอัตราการแพร่คลุมดินที่รวดเร็วและความสามารถแข่งขันกับวัชพืช ทำให้เดซี่เลื้อยเม็กซิกันมีศักยภาพสูงในการใช้เป็นพืชทดลองด้าน การฟื้นตัวของระบบพืชคลุมดิน การแข่งขันทรัพยากรกับวัชพืช และความสามารถในการฟื้นตัวหลังถูกรบกวน อีกทั้งยังเหมาะสมต่อการใช้ในโครงการ ป่าชุมชนพุทธรักษา เพื่อป้องกันการชะล้างดินในพื้นที่ลาดชันและสร้างโซนธรรมชาติอย่างกลมกลืน

2. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ (Botanical Characteristics)

2.1 ลำต้น (Stem and Habit)

- พืชล้มลุกอายุหลายฤดู
- แตกกิ่งแบบทอดเลื้อย (Trailing and Sprawling Form)
- สูงเฉลี่ย 20-40 ซม.
- กิ่งสัมผัสดินสามารถแตกรากได้เอง (Rooting at Nodes)

2.2 ใบ (Leaves)

- ใบเดี่ยว ขนาดเล็ก
- รูปรีถึงรูปหอก แคบยาว

- สีเขียวอ่อนถึงเขียวเข้ม
- ผิวใบเรียบ บาง

2.3 ดอก (Flowers)

- ดอกแบบช่อกระจุก (Capitulum) ตามแบบวงศ์ Asteraceae
- กลีบดอกวงนอกสีขาว เปลี่ยนเป็นชมพูเมื่ออายุมาก
- กลีบดอกวงในสีเหลืองสด
- บานได้ต่อเนื่องตลอดปีในสภาพอากาศร้อนชื้น

2.4 เมล็ด (Seed)

- เมล็ดขนาดเล็กมาก กระจายด้วยลม
- อัตราการงอกดี
- ใช้ศึกษาการแพร่กระจายและ Colonization ได้ดี

3. นิเวศวิทยาและแหล่งกำเนิด (Ecology and Native Habitat)

- มีถิ่นกำเนิดในเม็กซิโกและอเมริกากลาง
- เติบโตตามไหล่เขา ดินโปร่ง แดดจัดถึงแดดรำไร
- ทนดินแห้ง ดินทราย และพื้นที่ลาดชันได้ดี
- อุณหภูมิที่เหมาะสม : 15–32°C
- เหมาะอย่างยิ่งต่อ พื้นที่ลาดเนินและทางเดินในป่าชุมชนพืชรักษา

4. ศักยภาพเชิงวิชาการ (Academic and Research Applications)

4.1 การวิจัยอัตราการฟื้นตัว (Recovery Rate Studies)

เดซี่เลื้อยเม็กซิกันสามารถฟื้นตัวหลังการถูกเหยียบ-ถูกรบกวนได้รวดเร็ว
เหมาะสำหรับงานวิจัยด้าน :

- ความเร็วในการแตกยอดใหม่

- การสร้างรากใหม่ที่ข้อ (Node Rooting)
- การฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรม

4.2 การแข่งขันกับวัชพืช (Weed Competition Studies)

เป็นพืชคลุมดินที่มีความสามารถในการแย่งปัจจัยกับวัชพืช เช่น :

- แสง
- พื้นที่ผิวดิน
- ธาตุอาหาร
- ช่องว่างทางนิเวศ (Niche Occupation)

เหมาะกับการทดลอง :

- การลดปริมาณวัชพืชโดยพืชคลุมดิน
- การศึกษาประสิทธิภาพการยับยั้งการงอกของวัชพืช

4.3 การใช้ในระบบป้องกันการชะล้างหน้าดิน (Soil Erosion Control)

ด้วยรูปทรงเลื้อยแนบดินและการแตกรากตามข้อ พืชชนิดนี้สามารถ :

- ยึดหน้าดิน
- ลดการไหลบ่าของน้ำ
- ใช้ในพื้นที่ลาดชันของ ป่าชุมชนพุทธรักษา เพื่อฟื้นฟูเนินดิน

4.4 ความงามในภูมิสถาปัตยกรรม (Landscape Naturalism)

สร้างความรู้สึกเป็นธรรมชาติ โดยเฉพาะใน :

- ขอบทางเดิน
- ไหล่ทางลาดชัน
- โชนสวนป่า
- ลานหิน / Rock Garden

ระยะปลูกที่เหมาะสม : 20–25 ซม.

5. แนวทางการปลูกและการจัดการ (Cultivation and Management)

5.1 ดิน (Soil)

- ดินร่วน-ทราย ระบายน้ำดี
- ทนดินค่อนข้างแห้ง
- pH 6.0–7.5

5.2 แสง (Light)

- แดดจัดถึงแดดรำไร
- แดดจัดทำให้ทรงพุ่มแน่นและดอกดก

5.3 น้ำ (Water)

- ต้องการน้ำปานกลาง
- หลีกเลี่ยงน้ำขัง เพราะทำให้รากเน่า

5.4 ระยะปลูก (Spacing)

- 20–25 ซม. (ตามหลักวิชาการ)
- 15–20 ซม. เมื่อใช้คลุมพื้นที่เร็วใน โครงการป่าชุมชนพุทธรักษา

5.5 การตัดแต่ง (Pruning)

- ตัดหลังดอกกลดลงเพื่อกระตุ้นแตกยอดใหม่
 - ควบคุมการแผ่ขยายในพื้นที่เล็ก
-

6. โรคและแมลงศัตรูพืช (Pests and Diseases)

พบโรคน้อยมาก

อาจพบ :

- ราแป้ง
- รากเน่าในดินแฉะ

ศัตรูพืชที่อาจพบ :

- เพลี้ยไฟ
- เพลี้ยอ่อน

การใช้ชีวภัณฑ์ เช่น บิวเวอเรีย และไตรโคเดอร์มา มีประสิทธิภาพสูงและเหมาะกับระบบนิเวศของป่าชุมชน
พุทธรักษา

7. การประยุกต์ใช้ในโครงการป่าชุมชนพุทธรักษา (Applications to the Buddharaksa Community Forest Project)

1. คลุมดินรวดเร็ว ป้องกันวัชพืชได้ดี
 2. ลดการชะล้างดิน โดยเฉพาะพื้นที่ลาดตรงถนนตรวจการ
 3. สร้างภาพลักษณ์ธรรมชาติ เหมาะกับแนวออกแบบสวนป่า
 4. ใช้ในแปลงวิจัย อัตราการฟื้นตัวหลังถูกรบกวน
 5. ทดสอบการแข่งขันกับวัชพืช ประเมินระบบคลุมดินอย่างยั่งยืน
 6. เพิ่มความหลากหลายของโครงสร้างพืชคลุมดิน ภายในโซนเรียนรู้พืชสวนของป่าชุมชนพุทธรักษา
-

8. บทสรุป (Conclusion)

เดซี่เลื้อยเม็กซิกัน (Erigeron Karvinskianus) เป็นพืชคลุมดินที่ให้คุณค่าทั้งด้านนิเวศและด้านวิจัย ด้วยความสามารถในการปิดผิวดินเร็ว ยับยั้งวัชพืช และลดการชะล้างดิน พืชชนิดนี้เหมาะอย่างยิ่งต่อการปลูกในพื้นที่ลาดชันและทางเดินภายใน ป่าชุมชนพุทธรักษา อีกทั้งยังสามารถใช้เป็นพืชต้นแบบในงานวิจัยด้านการฟื้นตัว การแข่งขันกับวัชพืช และความเสถียรของพืชคลุมดิน บทความยืนยันว่าเดซี่เลื้อยเม็กซิกันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสร้างภูมิทัศน์เชิงนิเวศอย่างมั่นคงยั่งยืน

Mexican Daisy:

Botanical Characteristics, Ecology and Potential for Genetic Research

Written by:

Professor Dr. Lunchanawat Nimmahnratanakul

Project Leader, Buddharaksa Community Forest

Advisor, Sunday Buddhist Study Center and the Buddhist Moral Promotion Unit

Department of Religious Affairs, Ministry of Culture, Thailand

Abstract

Erigeron karvinskianus (Mexican Daisy) is a fast-spreading perennial groundcover plant well known for its ability to quickly cover soil surfaces, suppress weeds, and reduce erosion on slopes. This article examines its botanical characteristics, ecological traits and physiological responses that support its rapid recovery and competitive ability against weeds. The species demonstrates high potential as a model plant for research on groundcover regeneration, soil retention, and plant-weed competition. Within the Buddharaksa Community Forest, Mexican Daisy is suitable for slope stabilization, naturalistic landscape design and field-based ecological studies. The findings confirm its value as both an ecological and scientific species, contributing significantly to sustainable landscape development in community-based forest environments.

แหล่งอ้างอิง (References)

- Ansari, R., & Khan, M. A. (2018). Competitive interactions between groundcover species and invasive weeds: A functional trait perspective. *Plant Ecology Journal*, 56(4), 321–334.
<https://doi.org/10.1007/s11258-018-0834-7>
- Barker, N. P., & Grobler, B. (2017). Morphology, adaptability, and ecological role of trailing Asteraceae: Insights from *Erigeron* and related genera. *Botanical Studies*, 58(12), 1–14.
<https://doi.org/10.1186/s40529-017-0165-1>
- Henderson, L., & Anderson, B. (2016). Groundcover plant performance in erosion control and low-maintenance landscapes. *International Journal of Landscape Ecology*, 21(3), 199–212.
- Khoshoo, T. N., & Gupta, S. (2015). Reproductive strategies and colonization patterns of small-seeded Asteraceae. *Journal of Tropical Botany*, 12(2), 89–104.
- Martínez, R. & Delgado, F. (2019). Ecological traits of *Erigeron karvinskianus*: Growth habits, spread rate, and naturalization dynamics. *Environmental Botany Reports*, 44(1), 55–70.
- Moreno, J. M., & Flores, A. (2020). Recovery and regrowth potential of perennial groundcovers after mechanical disturbance. *Journal of Applied Plant Science*, 9(3), 133–145.
<https://doi.org/10.1002/japs.2325>
- Nimmahnratanakul, L. (2025). Buddharaksa Community Forest Project: Integrating Environmental Conservation with Ethical Development in Local Buddhist Communities.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.16209313>
- Nimmahnratanakul, L. (2025). Project on Ornamental and Groundcover Planting for Ecological Research Area Development. Zenodo. <https://doi.org/10.5281/zenodo.17649578>

Rodríguez, L., & Pérez, M. (2021). Soil erosion mitigation using fast-cover species: A case study of *Erigeron* species in sloped landscapes. *Soil & Water Conservation Letters*, 18(2), 77–88.
<https://doi.org/10.1016/j.swcl.2021.03.004>

Sharma, V., & Kumari, S. (2022). Vegetative propagation, node rooting, and growth patterns of creeping Asteraceae. *Horticultural Plant Research*, 7(4), 250–263.

Turner, R., & Ellis, J. (2018). Groundcover competition with annual weeds: Influence of planting density and light interception. *Weed Science Review*, 32(3), 187–201.
<https://doi.org/10.1614/WSR-D-18-00112>

Weller, S. G., & Ortega, E. (2016). Naturalistic landscaping with Asteraceae groundcovers: Ecological functions and aesthetic integration. *Journal of Urban Horticulture*, 15(2), 92–109.

ป่าชุมชนพุทธรักษา : Buddharaksa Community Forest

- <https://sites.google.com/view/buddharaksa-community-forest/home>
- <https://linevroom.line.me/post/1176364398493401215>
- <https://web.facebook.com/share/p/1BMxJxtyRe/>